

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINT ÍRÁSBELI VIZSGA

2017. október 16. 14:00

I.

Id tartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ER FORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

Az **I. részfeladatlap** megoldására felhasználható idő keret **20 perc**, ebben a részben **a középiskolai atlasz**, illetve egyéb segédeszköz **nem használható**. Az idő letelte után **a megoldott feladatlapot adja át a felügyelő tanárnak!**

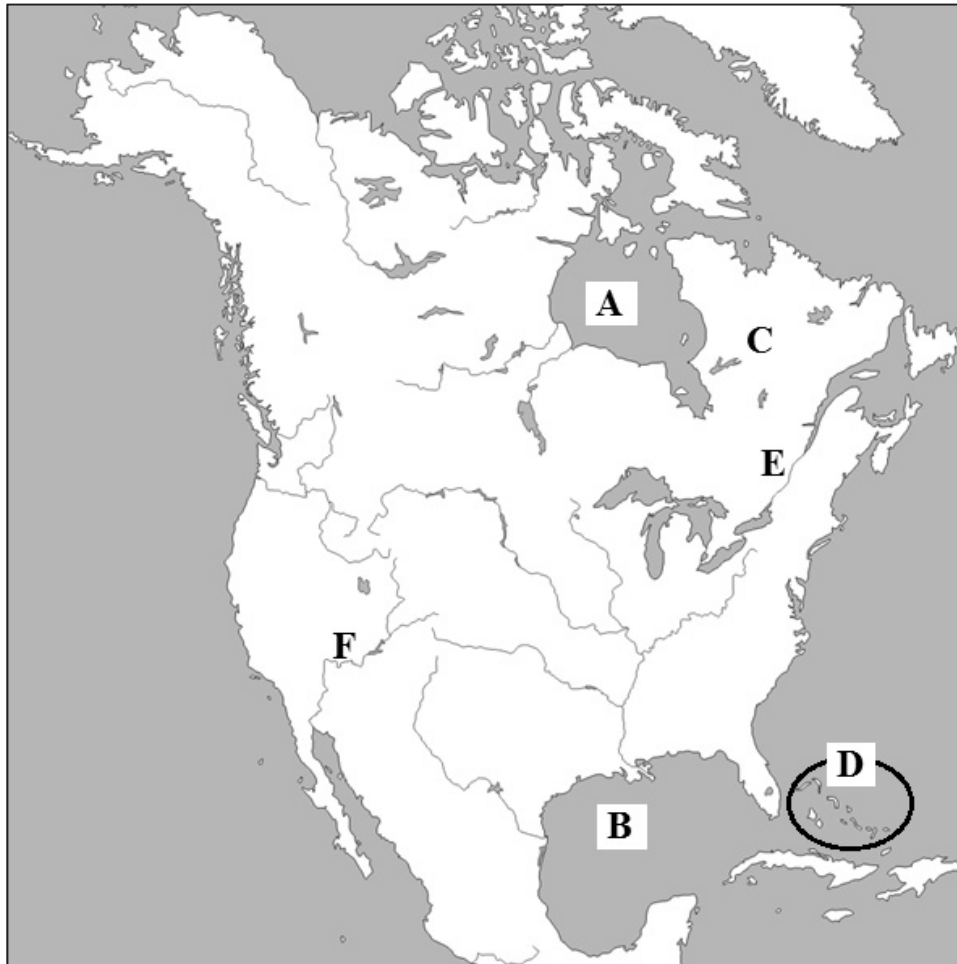
A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a feladatokat!

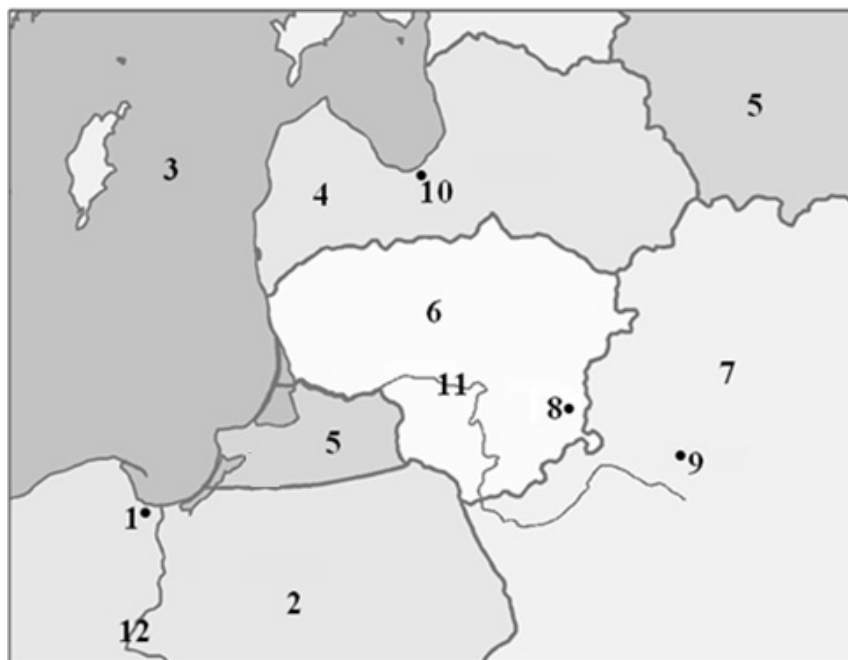
Mely vízrajzi elemeket és tájakat jelölik a nagybetűk a térképvázlaton?

- A:-öböl
- B:-öböl
- C:-félsziget
- D:-szigetek
- E:-folyó
- F: (folyó)

6 pont	
---------------	--

2. Mely számok jelölik a térképen a megnevezett földrajzi helyeket? Írja a megfelelő számot a nevek után a vonalra! A 3., 11. és a 12. számok vízrajzi elemeket jelölnek. Nem tud minden számot elhelyezni.

Balti-tenger:

Fehéroroszország:

Gdansk:

Lengyelország:

Lettország:

Litvánia:

Oroszország:

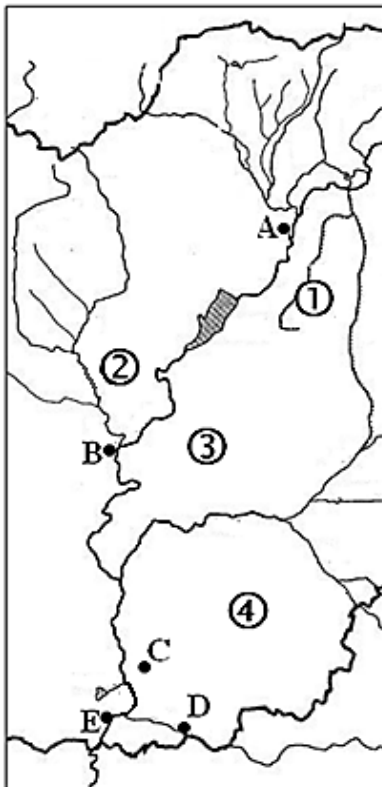
Riga:

Vilnius:

Visztula:

10 pont	
---------	--

3. A térkép vázlat az Alföld egy részletét ábrázolja. Oldja meg a térkép vázlatához kapcsolódó feladatokat!

a) Nevezze meg a számokkal jelölt tájakat!

1.
2.
3.
4.

4 pont	
--------	--

b) Nevezze meg a nagybetűkkel jelölt városokat!

- A:
- B:
- C:
- D:
- E:

5 pont	
--------	--

9 pont	
---------------	--

<i>A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám:</i>	25 pont	
--	----------------	--

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	feladat sorszáma	pontszám	
		maximális	elért
	1.	6	
	2.	10	
	3.	9	
ÖSSZESEN		25	

_____ dátum

_____ javító tanár

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt

_____ dátum

_____ dátum

_____ javító tanár

_____ jegyz

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő !

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINT ÍRÁSBELI VIZSGA

2017. október 16. 14:00

II.

Id tartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ER FORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

A **II. részfeladatlap** megoldására felhasználható idő keret **100 perc**. Ebben a részben a megoldáshoz használhatja a **középiskolai atlaszt**. Amennyiben indokolt, **használjon zsebszámológépet**, de a feladatlapban minden esetben **tüntesse fel a megoldás menetét is**. Ha szükséges, használhat körzőt és vonalzót is.

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrészre pontot nem kaphat.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál több válasz (pl. kettő helyett három példa megnevezése) nem jár többletponttal, sőt a lehetséges helyes válaszok számánál több beírása pontlevonással jár.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. Olvassa el a szöveget, majd oldja meg a feladatot!

Kati barátaival kerékpározni indult. Magukkal vitték a térképet, hogy könnyen eljussanak Télfaluból Tavaszhegyre. A két települést összekötő út hosszát a térképen 15 cm-nek mérték, a valóságban 45 km-t tettek meg.

Mekkora a térkép méretaránya?

Számítást itt végezze!

A térkép méretaránya:

2 pont

2. Párosítsa a táblázatban szereplő adatokat a megadott mértékegységekkel és fogalmakkal!

Írja a táblázat második oszlopába a mértékegységeket, a harmadikba pedig a megfelelő fogalmat jelölő nagybetűt! *Nem tud minden fogalmat felhasználni. Egy mértékegység több helyre is írható.*

mértékegységek: nap, fok, °C, fényév, km

fogalmak:

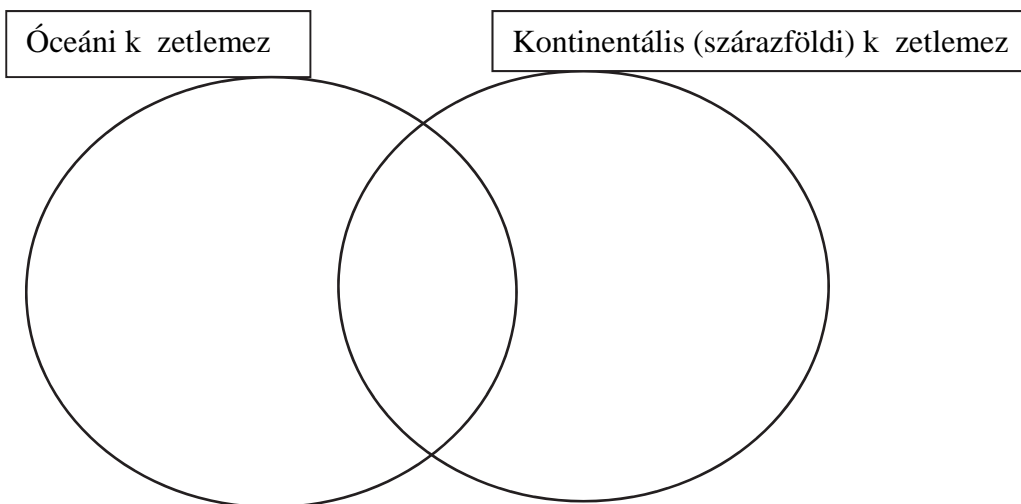
- A) a Tejútrendszer átmérője
- B) a Hold Föld körüli keringésének ideje
- C) a Föld sugara
- D) a Baktérium és az Egyenlítő által bezárt szög
- E) a Föld forgástengelye és a Nap körüli keringés síkja által bezárt szög
- F) a közepes Föld–Nap távolság / 1 csillagászati egység
- G) a Föld Nap körüli keringésének ideje

	Mértékegység	Fogalom bet. jele
6371		
150 000 000		
365 ¼		
66,5		
100 000		
27,3		

6 pont

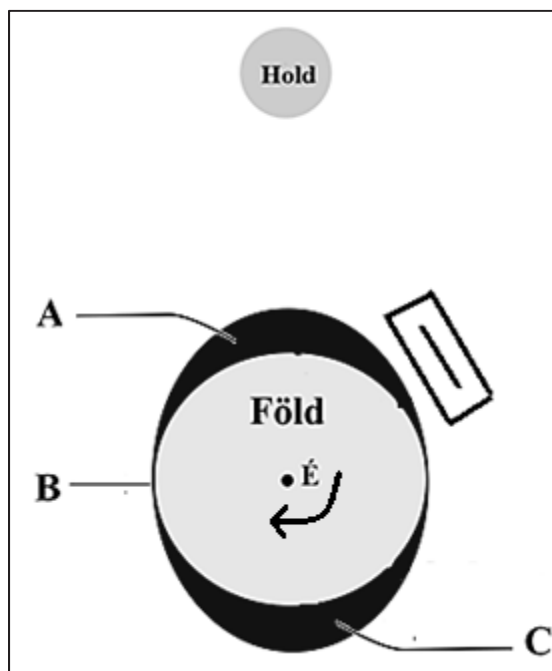
3. Olvassa el a k zetlemezekre vonatkozó állításokat! Írja az állítások sorszámát a halmazábrába a megfelelő helyre! Ha egy állítás egyik k zetlemezre sem igaz, karikázza be a sorszámát!

1. Vastagsága 70-100 km.
2. Része a földköpeny legfelső rétege.
3. Gránitos rétege van.
4. A két k zetlemez-típus közül ez a nagyobb s r ség .
5. A földkéreg is a része.
6. Az asztenoszféra (lágy földköpeny) felett helyezkedik el.
7. H mérséklete fölfelé haladva 100 méterenként 3 °C-kal n .
8. Egy óceáni és egy kontinentális (szárazföldi) k zetlemez ütközésekor ez bukik alá.
9. A magma áramlása mozgatja.

9 pont

4. Tanulmányozza a tengerjárással kapcsolatos ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Tide#/media/File:Tide_overview.svg (módosítva)

a) Fogalmazza meg, hogy mi a dagály?

.....

1 pont	
--------	--

b) Mi okozza a dagály kialakulását

az **A bet vel** jelölt helyen?

a **C bet vel** jel helyen?

2 pont	
--------	--

c) Melyik irányban járja körül a dagályhullám a Földet? Rajzoljon a Föld melletti téglalapban a vonalra megfelelő irányba mutató nyílhegyet!

1 pont	
--------	--

d) Milyen lesz a vízszint 12 óra múlva a jelenlegihez képest a **B** bet vel jelölt helyen? Húzza alá a megfelelő választ!

alacsonyabb lesz, ugyanolyan magas lesz, magasabb lesz

1 pont	
--------	--

e) Milyen folyótorkolattípus alakul ki azokon a tengerpartokon, ahol nagy a dagály és az apály okozta vízszintkülönbség?

1 pont	
--------	--

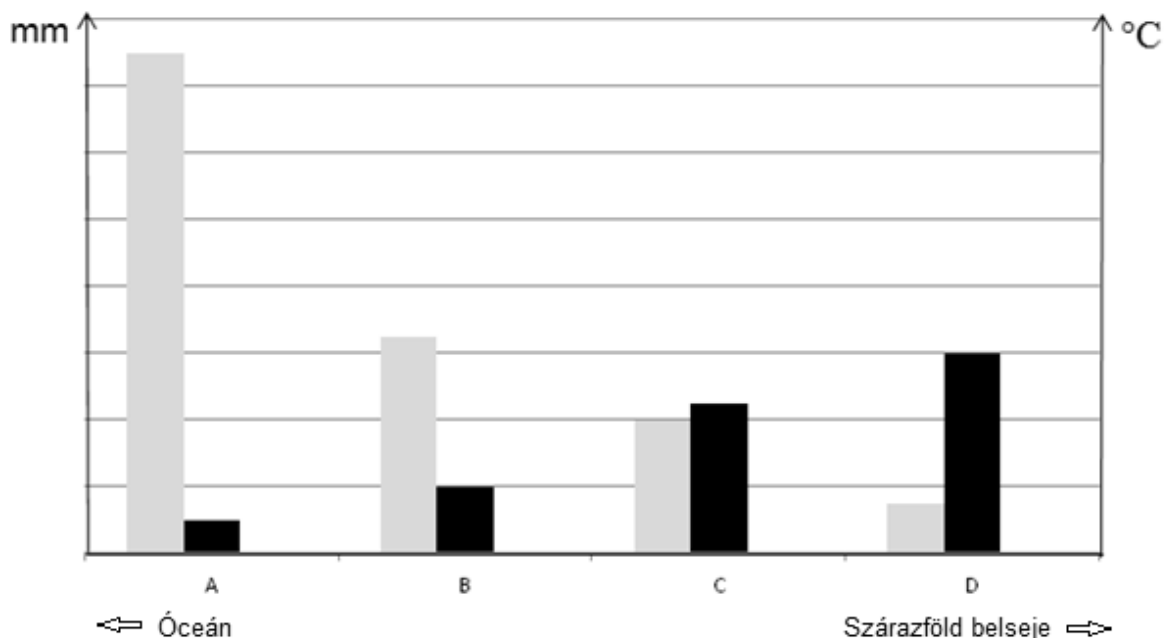
6 pont	
---------------	--

5. Mely fogalmakra vonatkoznak a meghatározások? Írja a fogalom nevét a leírás után a vonalra!

1. A legalacsonyabb és a legmagasabb havi középh mérséklet különbsége egy év során.
.....
2. Az a h mérsékleti érték, amelyre leh lve a leveg már nem képes több vizg zt befogadni, azaz telítetté válik.
.....
3. A felszín közeli tárgyakon, növényeken fagypont felett kiváló talaj menti csapadék.
.....
4. A légkörnek ebben a tartományában van a légkör vizg ztartalmának szinte teljes egésze.
.....

4 pont	
---------------	--

6. Az alábbi diagram a valódi mérsékelt öv területén mutatja be két éghajlati jellemz értékének változását az óceántól távolodva Euráziában. Az óceánhoz legközelebb az A terület fekszik, és a D terület van a legtávolabb. Tanulmányozza a diagramot, majd válaszoljon a kérdésekre!

- a) Melyik éghajlati jellemz adatainak változását mutatják
- a világosabb szín oszlopok?
- a sötétebb szín oszlopok?

2 pont	
---------------	--

- b) Nevezze meg, hogy a valódi mérsékelt öv mely területeit jelölik a diagram nagybetűi!
A:
B:
C:
D:

4 pont	
--------	--

- c) Melyik területen jellemző leginkább a tejcéjú szarvasmarha-tenyésztés? Írja a megfelelő terület betűjelét a négyzetbe!

1 pont	
--------	--

- d) Melyik terület természetes növénytakarója a füves puszta? Írja a megfelelő terület betűjelét a négyzetbe!

1 pont	
--------	--

8 pont	
---------------	--

7. A humán erőforrás (a munkaerő) egyre fontosabb telepítéstényezővé válik.

- a) Nevezze meg a munkaerő három olyan tulajdonságát, amelyek fontos döntési szempontok lehetnek egy új gazdasági befektetés esetében!

-
-
-

3 pont	
--------	--

- b) Napjaink modern gyártásában az emberi munkát gyakran a robotok végzik el. Nevezze meg a robotok alkalmazásának két lehetséges előnyét és hátrányát!

Előnyök:

-
-

Hátrányok:

-
-

4 pont	
--------	--

7 pont	
---------------	--

8. Több hír jelent meg az interneten a magyarországi Mercedes gyár fejlesztéseir l. Olvassa el a mobiltelefon kijelz jén olvasható 4 hír címét, és oldja meg a feladatokat!

a) Melyik városunkban és megyében található a gyár?

..... város, megye

Melyik országban található az anyavállalat központja?

3 pont	
--------	--

b) Karikázza be a helyes válasz sorszámát!

1. A Magyarországon gyártott autók értékesítéséb l származó bevétel hazánk GDP-jét növeli.

2. A Magyarországon gyártott autók értékesítéséb l származó bevétel hazánk GNI-jét növeli.

1 pont	
--------	--

c) Nevezze meg hazánk másik három autóipari központját!

.....

3 pont	
--------	--

d) Hazánk melyik két szomszédos országának gazdaságában játszik szintén fontos szerepet az autógyártás?

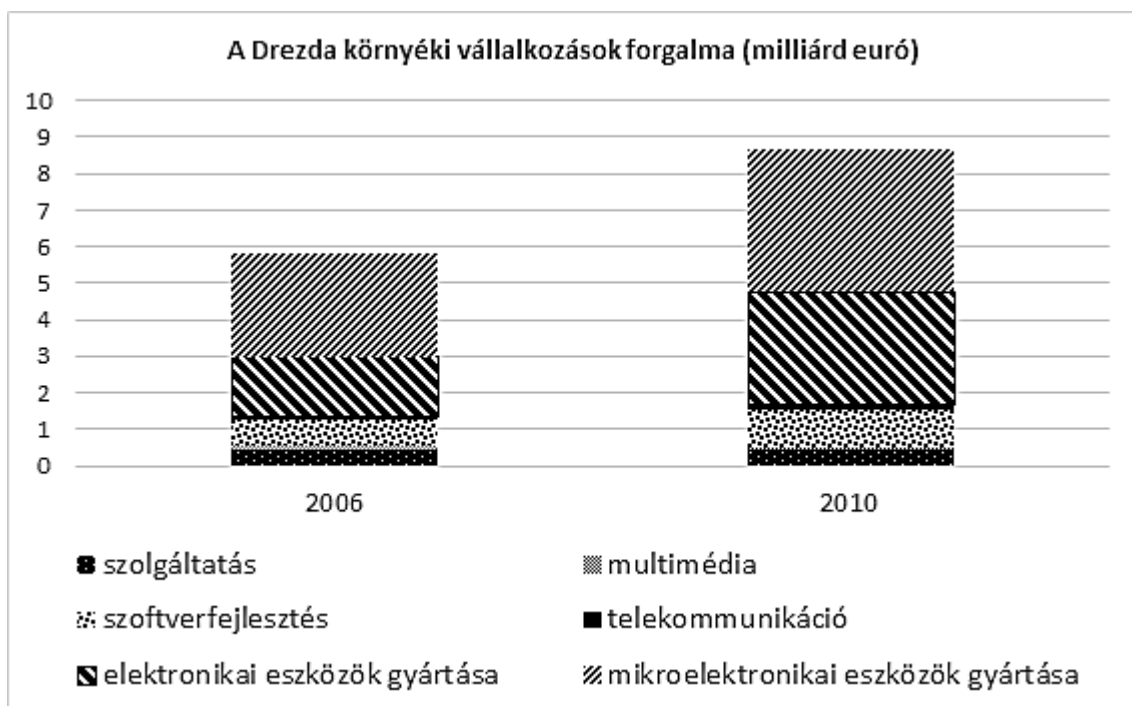
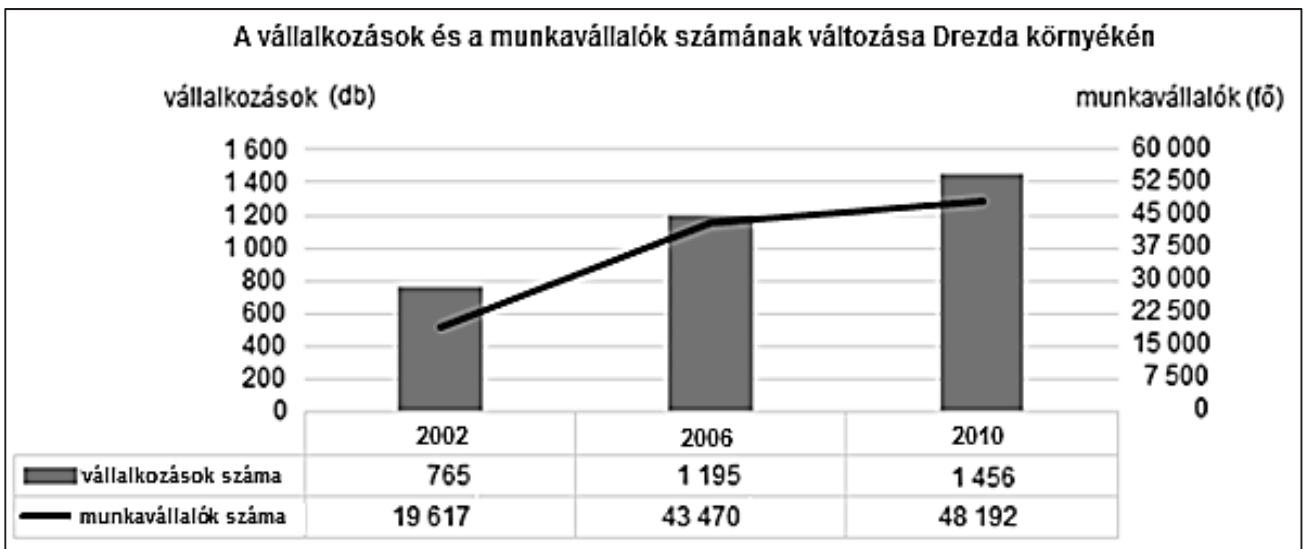
.....

2 pont	
--------	--

9 pont	
---------------	--

9. Olvassa el a szemelvényt és tanulmányozza a diagramokat, majd oldja meg a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

A több mint 4 millió lakosú Szászország a legnépesebb tartomány a volt NDK területén, és a legfejlettebbek közé tartozik. Gazdasága évente átlagosan 4 százalék körüli mértékben bővül. A hagyományos ágazatok mellett az új technológiák hasznosításában is az elsők között van, ezt jelzi egyebek mellett, hogy Drezda környékét németországi Szilícium-völgyként vagy „Szilícium-Szászország”-ként emlegetik, amely otthont ad (többek között) a világ második legnagyobb processzorgyártójának is.

- a) Miért nevezik Drezda környékét németországi „Szilícium-völgynek”?

.....

Melyik országban található az eredeti Szilícium-völgy?

.....

2 pont	
--------	--

- b) Döntse el, hogy igazak vagy hamisak az alábbi állítások! Írjon **I** betűt az igaz és **H** betűt a hamis megállapítás sorszáma elé!

.....1. 2002–2010 között a vállalkozások száma nagyobb arányban nőtt, mint a munkavállalók száma.

.....2. 2002–2010 között a vállalkozások száma több mint duplájára emelkedett.

.....3. Nem csak a vállalatok száma, hanem az egy vállalkozásban átlagosan foglalkoztatottak száma is emelkedett.

.....4. A vállalkozások bevételeinek döntő része a tercier szektorból származik.

.....5. Szászország Németország legfejlettebb tartománya.

5 pont	
--------	--

- c) Ha a gazdasági fejlődés a korábbi ütemben folytatódik, 2015-höz képest (100%) hány százalék lett a szászországi GDP 2016-ban? %

1 pont	
--------	--

- d) Melyik szektor elretörésének köszönheti gyors fejlődését Drezda és környéke?

.....

1 pont	
--------	--

9 pont	
---------------	--

10. Mely országra illetve országokra vonatkoznak az alábbi állítások? Írja az állítás sorszámát a megfelelő helyre!

1. Területének jelentős részét smasszívum alkotja.
2. Itt található a világ filmiparának központja.
3. Az ország gyarmati múltja tekint vissza.
4. Tagja a NAFTA-nak.
5. Mezőgazdaságának fontos termékei többek között a kávé és a kakaó.
6. Területének jelentős részét tajga borítja.
7. Fejlett alumíniumipara a hazai bauxitra és a bőséges vízenergiára épült.
8. A nagymértékű fakitermelés és erdőirtás komoly környezeti károkat okoz.
9. Az ország lakosainak többsége spanyol anyanyelvű.
10. A világ legnagyobb élelmiszer- és takarmányexportora.

Csak USA-ra igaz:

Csak Kanadára igaz:

Csak Brazíliára igaz:

Csak Mexikóra igaz:

Mind a négy országra igaz:

USA-ra, Kanadára és Mexikóra igaz:

Kanadára és Brazíliára igaz:

Brazíliára és Mexikóra igaz:

10 pont	
----------------	--

11. Tanulmányozza a képet, majd oldja meg a feladatot!

1. A nagyvárosi élet mely környezeti problémáját ismeri fel a képen?

.....

2. Milyen környezeti veszélyekkel jár ez a helyzet? Fogalmazzon meg kett t!

-

.....

-

.....

3. Hogyan mérsékelhet ez a probléma? Fogalmazzon meg két javaslatot!

-

.....

-

.....

5 pont	
---------------	--

<i>A feladatlap-résszel elérhet összes pontszám: 75 pont</i>	
---	--

		pontszám	
		maximális	elért
I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor		25	
II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor	1.	2	
	2.	6	
	3.	9	
	4.	6	
	5.	4	
	6.	8	
	7.	7	
	8.	9	
	9.	9	
	10.	10	
	11.	5	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		100	

dátum

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
(I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor) Az írásbeli vizsgarész pontszáma		

dátum

dátum

javító tanár

jegy